

Mededeelingen van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland

Verantwoordelijk voor den inhoud Ds. G. H. Kersten te R'dam
Administratie en redactie N.V. Drukkerij en Uitg. „De Banier”,
Utrechtschestraatw. 149, Rhenen. Giro 147759. Tel. K 8377-241

Abonnementsprijs f 1.25 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Eventueel verhoogd met f 0.15 incassokosten.
Dit blad verschijnt iederen Donderdag.

KERKNIEUWS.

Beroepen: Te Leiden Ds. Ch. v. d. Woestijne te Ridderkerk.

Bedankt: Voor H. I. Ambacht Ds. T. Dorresteyn te Opheusden.

Ds. J. VREUGDENHIL.

Men berichtte ons uit **Kampen** dat Ds. J. Vreugdenhil opereerd is; blinde darm. Hij zal nog wel geruimen tijd in het ziekenhuis moeten vertoeven. De Heere maakte het tot hertoe wel en sterke den leeraar naar ziel en lichaam, opdat hij spoedig zijn gezin en de gemeente moge wedergegeven worden.

C. A. DE KEIJZER. †

Te **Werkendam** is in den ouderdom van 40 jaren overleden C. A. de Keijzer, ouderling der gemeente.

AFSCHEID EN INTREDE Ds. W. C. LAMAIN.

Dinsdag 17 Augustus a.s. hoopt Ds. W. C. Lamain afscheid te nemen van zijn gemeente te Rotterdam (Z.). In verband met het feit, dat politie-maatregelen verbieden in de paden plaats te nemen en voor de gewone samenkomsten het kerkgebouw reeds te klein is, zal Ds. Lamain D.V. tweemaal spreken: 's namiddags om 3 uur en 's avonds om 7 uur. Wie 's middags kan, make van die beurt gebruik, en geve anderen des avonds plaats.

Op 24 Augustus zal Ds. Lamain D.V. in zijn nieuwe gemeente te Rijssen bevestigd worden door Ds. J. Fraanje, terwijl hij zijn intrede op 25 Augustus d.o.v. hoopt te doen.

GIFTEN.

Theologische School

Westzaan uit dankbaarheid	f 25.—
Aandeel Banier	- 8.—
X. te W.	- 10.—
Aandeel Banier (X. Middelburg)	- 20.—

Tezamen f 63.—

Opleiding

Door Ds. Kok met vriendelijken dank ontvangen:	
Uit collecte Wolphaartsdijk	f 5.—
Uit collecte Ter Aa	- 10.—

Stille armen

X. te B.	f 6.—
X. te W.	- 40.—
X. te Z.	- 25.—

Hartelijk dank voor al die giften. Hoe zullen ze te pas komen. De Heere geve Zijn zegen er over.
Ds. G. H. KERSTEN. Giro 63697.

KENMERKEN DER WARE KERK.

X. heeft een drietal vragen: 1. of ook de tucht tot de kenmerken van de Kerk des Heeren gerekend worden moet; 2. hoe Woord, sacrament en tucht als kenteekenen van de Kerk zijn te verstaan; en 3. wat door de valsche kerk verstaan worden moet.

1. Art. 29 der Nederlandsche Geloofsbelijdenis noemt als merkteekenen van de Kerk niet alleen de zuivere predikatie van het Evangelie en de zuivere bediening der sacramenten, maar voegt er dan ook bij: „**zoo de kerkelijke tucht gebruikt wordt, om de zonden te straffen**”; de handhaving van de tucht wordt in de geloofsbelijdenis dus mede geteld als de merkteekenen van de Kerk. Wij mogen dit niet over het hoofd zien, daar de prediking van het Woord en de bediening der sacramenten niet zuiver te houden is zonder de kerkelijke tucht, die beide over leer en leven gaat, zoowel van ambtsdragers als van gewone leden. Welk bezwaar kan men toch inbrengen tegen het medetellen van dit derde kenteeken? Christus heeft twee sleutelen gegeven, om in Zijn Kerk te gebruiken: de prediking des Woords en den Christelijken ban. Kan een kerk dan als de ware Kerk van Christus gekenmerkt worden, als zij de tucht verwaarloost? Al is de tucht dienstbaar aan Woord en sacrament, toch mag dit derde merkteeken niet genegeerd worden.

2. Wat de tweede vraag betreft, hoe deze kenteekenen van de Kerk te verstaan zijn? het volgende:

De Kerk is aan te merken als **inwendig** en **uitwendig**. Nu spreekt de Belijdenis duidelijk van de merkteekenen der Kerke Christi en naar haar uitwendige openbaring en naar haar inwendig zijn. Wat de openbaring der Kerk betreft, naar de institutionele vorming, haar door Sions eeuwigen Koning gegeven, gelden de kenmerken: zuivere prediking van het Evangelie; zuivere bediening der sacramenten en gebruik van de tucht.

Maar dan volgen nog geheel andere merkteekenen. Deze

gelden het organisme van de Kerk; haar innerlijk zijn. Er zijn velen in de zichtbare Kerk, die inwendig niet tot de Kerk behoren. Waaraan kan men nu de ware leden kennen? Op die vraag geeft de Belijdenis ten antwoord: „**En aangaande degenen, die van de Kerk zijn, die kan men kennen uit de merkteekenen der Christenen, te weten uit het geloof en wanneer zij, aangenomen hebbende den eenigen Zaligmaker Jezus Christus, de zonde vlieden en de gerechtigheid najagen; den waren God en hun naaste liefhebben, niet afwijken noch ter rechter-, noch ter linkerhand en hun vleesch kruisigende met zijn werken**”.

Dit zijn dus geheel andere merkteekenen. Zij gelden het innerlijk leven; het oprecht geloof; de ware gemeenschap aan Christus en de openbaring daarvan in een heiligen wandel naar Gods Woord. Bij wien deze dingen niet zijn, die is geen levend lid der Kerk. Niet alsof iemand volmaakt is; dat is niemand. Het is dan ook uit het leven gegrepen, als de Belijdenis er aan toevoegt: „**Alzoo nochtans niet, alsof daar nog geen groote zwakte in hen zij, maar zij strijden daartegen door den Geest al de dagen huns levens; nemende gestadiglijk hun toevlucht tot het bloed, den dood, het lijden en de gehoorzaamheid des Heeren Jezus, in Denwelken zij vergeving hunner zonden hebben door het geloof in Hem**”.

Er zijn dus tweeërlei kenmerken van de Kerk

- die, welke haar institutionele openbaring betreffen;
- die, welke haar innerlijk zijn raken. Woord, sacrament en tucht behoren tot de eerste.

En wat nu de derde vraag aangaat: „**Wat door de valsche kerk verstaan moet worden?** zou ik op het volgende willen wijzen.

Ook dienaangaande spreekt hetzelfde artikel der Belijdenis, zeggende: „**Aangaande de valsche kerk, die schrijft zich en haar ordinantiën meer macht en autoriteit toe, dan den Woorden Gods en wil zich het juk van Christus niet onderwerpen; zij bedient de sacramenten niet, gelijk Christus in Zijn Woord verordend heeft, maar zij doet daar af en toe, gelijk als het haar goed dunkt; zij grondt zich meer op de menschen dan op Christus; zij vervolgt degenen, die heiliglijk leven naar het Woord Gods en die haar bestraffen van haar gebreken, gierigheid en afgoderij**”.

Een kerk is dus nog niet de valsche kerk, omdat zij vele gebreken heeft. Volmaakt is de Kerk op aarde nooit. Gods volk heeft niet alleen den onophoudelijken strijd tegen den driehoofdigden vijand, maar ook de zichtbare kerk kleven vele gebreken aan, zelfs in haar hoogsten bloeitijd, hoeveel te meer in dagen van groot verval. Doch ook dan nog blijft in haar voortleven de worsteling om weder te keeren tot Gods Woord. Doch de valsche kerk, voor de keuze gesteld, of weder te keeren, of haar afgoderij te handhaven, kiest het laatste en vervolgt hen die godzalig willen leven en haar bestraffen. In de Reformatie is Rome voor die keuze geplaatst en zij heeft met geweld haar afgodischen godsdienst gehandhaafd. Rome is de valsche kerk en voor haar (als kerk) geen verwachting van bekeering. Zij is overgegeven aan zichzelf en wandelt haar weg voort tot de volle openbaring van den anti-christ.

Aan de merkteekenen kan men de ware Kerk van de valsche onderscheiden.

DOCTOREN-AMBT.

X. vraagt naar de beteekenis van het doctoren-ambt.

Art. 2 der Dordtsche Kerkorde luidt: „De diensten zijn vierderlei: der Dienaren des Woords; der Doctoren; der Ouderlingen en der Diakenen”. In dit artikel wordt het doctorenambt dus als een afzonderlijken dienst in de kerk beschreven; onderscheiden ook van het ambt der Dienaren des Woords. Een nadere beschrijving volgt in Art. 18: „Het ambt der doctoren of professoren in de theologie is de Heilige Schriftuur uit te leggen en de zuivere leer tegen de ketterijen en dwalingen voor te staan”. Der doctoren-ambt is met dat der professoren blijkbaar verenigd en daarin onderscheiden van dat der Dienaren des Woords, dat deze laatsten de Heilige Schrift op eenvoudige wijze voor de gemeente te verklaren hebben, doch de Doctoren hebben de Schrift te verdedigen tegen de dwalingen en ketterijen. Niet ieder, die den graad van Doctor in de theologie verkreeg bekleeft het doctoren-ambt. Velen dienen als gewoon leeraar de gemeente. Toch zouden zij wel degelijk tot de in Art. 18 bijzondere taak kunnen beroepen worden. Uit de samenvoeging met het professoren-ambt in genoemd art. 18 blijkt reeds, dat het tot een ontwikkelings van een afzonderlijk doctoren-ambt niet gekomen is. Inzake leergeschillen wendde men zich tot de professoren, die doctor in de Theologie waren. De Kerk kan het zich tot een winst rekenen ook doctoren onder haar dienaren te mogen rekenen, zoo zij bij de eenvoudigheid der waarheid mogen blijven.

KRUININGEN.

Het adres van den scriba der Geref. Gemeente te Kruiuingen is:
H. Jansen, Sandeweg 14, Kruiuingen.

PREDIKBEURTEN.

DONDERDAG 5 AUGUSTUS

BODEGRAVEN: 's avonds Dhr. Rijkzen.
LEIDEN: 7.30 uur Ds. Visser.
NIJKERK: 7 uur Ds. Fraanje.
NISSE: 8 uur Ds. v. d. Berg.
ROTTERDAM-Z.: 7.30 uur Dr. Steenblok.

VRIJDAG 6 AUGUSTUS

De aangekondigde predikbeurt op 6 Augustus van Ds. Lamain te Alblas-serdam gaat niet door.
's-GRAVENPOLDER: 8.30 u. Ds. Fraanje
WIERDEN: 7.30 uur Ds. Lamain.

ZATERDAG 7 AUGUSTUS

H. I. AMBACHT: 3.30 uur Ds. Lamain.
NISSE: 7 uur Ds. Fraanje.

ZONDAG 8 AUGUSTUS

AAGTEKERKE: 10, 2.30 en 6.30 uur Ds. Visser.
AALBURG: 10.30 en 7 uur leesdienst.
AALST: 9.30 en 2.30 uur leesdienst.
AKKRUM: 10 en 5 uur leesdienst.
ALBLASSERDAM: 10 en 6 uur leesd.
ALMELO: 10 en 4 uur leesdienst.
AMERSFOORT: 10 en 5 uur leesdienst.
AMSTERDAM-C., Loetersgracht 70-72: 10 en 4.30 uur leesdienst.
AMSTERDAM-N., Juliana van Stolberg-school, Tuindorp-Oostzaan: 10 en 4.30 uur leesdienst.
ANDIJK (Oost): 10.30 en 4.30 u. leesd.
APELDOORN: Rustenburgstraat: 10 en 3 uur leesdienst.
AXEL: 10, 2.30 en 6 uur leesdienst.
BARNEVELD: 10, 2.30 en 6 u. leesd.
BEEKBERGEN: 10, 3 en 7 uur Ds. Ligtenberg (H.A.).
BENTHUIZEN: 10.30 en 7 uur leesd.
BERKENWOUDE: 10.30 en 8 u. leesd.
BIEZELINGE: 9.30, 2 en 5.30 uur leesd.
BODEGRAVEN: 10 en 6 uur leesd.
BORSSELE: 10.30, 3 en 7 uur leesd.
BOSKOOP: 10 en 6 uur leesdienst.
BRUINISSE: 10 en 3 uur leesdienst.
CAPELLE A. D. IJSSEL: 10 en 5 uur leesdienst.
CAPELLE (N.-B.): 9.30 en 6 u. leesd.
COLIJNSPLAAT: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
DINTELOORD: 10, 2.30 en 6 u. leesd.
DIRKSLAND: 10.30 en 7 uur Ds. Bel.
DORDRECHT: 10 en 5 uur leesdienst.
EDE, Bettekamperpad 27: 10 en 3 uur leesdienst.
EDERVEEN: 9.30 u. leesdienst en 2 uur Ds. Kok.
ELSPPEET: 10 en 3 uur leesdienst.
ELST (U.): 9.30 en 5 uur leesdienst.
ENKHUIZEN: 10 en 4.30 uur leesd.
ENSCHDEDE: leesdienst.
GENEMUIDEN: 9.30 en 2.30 u. leesd.
GIESSENDAM: 10 en 6.30 uur leesd.
GOES: 9.30 (H.A.), 2 (H.D.) en 6 uur Ds. Fraanje.
GORINCHEM: leesdienst.
GOUDA: 10 en 5 uur Ds. A. de Blois.
GOUDSWAARD: 11 en 7 uur leesd.
's-GRAVENHAGE: 10 en 4.30 uur Ds. Honkoop.
's-GRAVENPOLDER: 9.30, 1.30 en 5.30 uur leesdienst.
's-GRAVENZANDE: 9.30 en 3.30 uur
GRONINGEN: 10 en 4 uur leesdienst.
HAAMSTEDDE: leesdienst.
HAARLEM, Lange Molenstr. 22: leesd.

HANSWEERT: 10, 2.30 en 6.30 u. leesd.
HEDEL: 10.30 en 7 uur leesdienst.
HERKINGEN: 11 en 7.30 uur leesd.
H. I. AMBACHT: 10 en 5 uur leesd.
HILVERSUM (Langestraat 50aa): 10 en 5 uur leesdienst.
HOEDEKENSKERKE: 10, 2.30 en 6 uur Dhr. Wijting.
HOEK (Z.): leesdienst.
HOOFDDORP: 10 en 3 uur leesdienst.
KAMPEN: 10 en 6 uur leesdienst.
KAMPERLAND: leesdienst.
KATWIJK a. ZEE: 10 en 5 uur leesd.
KLAASWAAL: 11 en 7 uur leesdienst.
KORTGENE: 10.30, 3 en 7 u. leesd.
KRUININGEN: 10, 2.30 en 6.30 u. leesd.
KRABBENDIJK: 10, 2.30 en 6.30 uur Ds. J. van den Berg.
LEIDEN: 10 en 5 uur leesdienst.
LEMMER: 10 en 2.30 uur leesd.
LEERDAM: 10 en 6.30 uur Dhr. Aangeenbrug.
LISSE: 10 en 4 uur Ds. Verhagen.
MEEUWEN: leesdienst.
MELISKERKE: 10, 2.30 en 6.30 u. leesd.
MIDDELBURG: 9 (H.A.), 2 (H.D.) en 6 u. Ds. Kersten.
MIDDELHARNIS: 10 en 3 uur leesd.
MIJDRECHT: 9.15 en 3 uur leesdienst.
MOERKAPPELLE: 10.30 u. Ds. Hofman, 3 uur leesdienst en 7 uur Ds. Hofman.
NAALDWIJK: 9.30 en 3.30 uur leesd.
NIEUWBEIJERLAND: 11, 3.30 en 7 uur leesdienst.
NIEUWDORP: 10.30, 3 en 6.30 u. leesd.
NIEUWERKERK (Z.): 11, 3.30 en 7 uur leesd.
NIEUWERKERK A. D. IJSSEL: 10 en 5 uur leesdienst.
NISSE: 9.30, 2 en 6 uur leesdienst.
NUNSPPEET: 9.30 en 2.30 uur leesd.
NIJKERK: 9.30 en 6 uur leesdienst.
NIJVERDAL: 9.30 en 3 uur leesdienst.
OCHTEN: 10 en 6 uur leesdienst.
OOSTBURG: leesdienst.
OOSTERLAND: 10, 2.30 en 6 u. leesd.
OOSTKAPPELLE: 10 en 2.30 uur leesd.
OPHEUSDEN: 10 en 6 u. Ds. Dorrestijn.
OUD-BEIJERLAND: 10 en 6 uur leesd.
OUDDORP: 10.30 en 3.30 uur leesd.
OUDEMIRDUM: 10 en 2.30 uur leesd.
OUDEWATER: 10 en 7 uur leesd.
POEDEROOYEN: 9.30, 2.30 en 6.30 uur leesdienst.
POORTUGAAL: 10 en 5 uur leesdienst.
POORTVLIET: 11, 3.30 en 7.30 uur Dr. C. Steenblok.
PHENEN: 10 en 5.30 uur leesdienst.
RIDDERKERK: 10 en 4.30 uur Ds. Chr. v. d. Woestijne.
RILLAND-BATH: Ds. B. van Neerbos.
ROTTERDAM-C.: 10 uur Ds. Lamain en 5 uur leesdienst.
Rauwenhoffplein 25: 10 en 5 uur leesd.
ROTTERDAM-Z.: 10 uur leesdienst, 3 en 5.30 uur Ds. Lamain.
DE RIJP: 10.30 en 4 uur leesd.
RIJSSEN: Walkerk, leesdienst.
Eschkerk: 9.30, 2.30 en 6 uur leesd.
SCHERPENISSE: 11, 3.30 en 7.30 uur leesdienst.
SCHERPENZEEL (Gld.): 10 en 6 uur leesdienst.
SEROOSKERKE: 10 en 2.30 uur leesd.
ST. ANNALAND: 10.40, 2.40 en 6.10 u. leesdienst.
ST. MAARTENSDIJK: leesdienst.
STAVENISSE: leesdienst.
ST. PHILIPSLAND: 11, 3.30 en 7 u. leesd.
STOLWIJK: 10.30 en 7.30 uur leesd.
TER AA: 10 en 7 uur leesdienst.
TERNEUZEN: 10, 2.30 en 6 uur leesd.
TERWOLDE: 9.30 en 2 uur leesdienst.
THOLEN: 10.30, 2.30 en 6 uur leesd.
TRICHT: 10 en 7 uur leesdienst.
UDEL (De Beek): 10.30 en 3 u. leesd.
UTRECHT, Boothstraat: 10 en 5.30 u. Ds. M. Heikoop.
VEEN: 3 maal leesdienst.

VEENENDAAL: 9.30 en 5 uur Ds. Kok.
VLISSINGEN: 9.30 Glaristraat, 2 en 6 uur Luthersche Kerk leesdienst.
VLAARDINGEN: 10 en 5 uur leesd.
VRIEZENVEEN: 9.30 en 2.30 u. leesd.
WAARDE: 9.30, 1.30 en 5.30 u. leesd.
WAGENINGEN: 10 en 6 uur leesdienst.
WEMELDINGE: 10, 2 en 6 uur leesd.
WERKENDAM: 10 en 6 uur leesdienst.
WESTKAPPELLE: 9.30, 2 en 6 uur Dhr. Rijkzen.
WESTZAAN: 10 en 2.30 uur leesd.
WIERDEN: 9.30 en 2.30 uur leesdienst.
WOERDEN: 10 en 6.30 uur leesdienst.
WOLPHAARTSDIJK: 10.30, 3 en 7 uur leesdienst.
YERSEKE: 10, 2 en 6 uur Ds. A. van Stuijvenberg.
ZAANDAM: 9.30 en 5 uur leesdienst.
ZEIST: 10 en 5 uur leesdienst.
ZIERIKZEE: 10.30, 3 en 7 uur leesd.
ZOETERMEER: 10, 3 en 7 uur leesd.

MAANDAG 9 AUGUSTUS

HOEDEKENSKERKE: 8 uur Ds. Fraanje.
OUDEWATER: 3 uur Ds. Lamain.
TRICHT: 7 uur Ds. Honkoop.

DINSdag 10 AUGUSTUS

AMSTERDAM-C.: 7.30 uur Ds. Lamain.
DORDRECHT, Kasperspad 18b: 7.30 uur Ds. Verhagen.
GOUDSWAARD: 8 u. Dhr. Aangeenbrug.
HOEDEKENSKERKE: 8 uur Dr. Steenblok.
LEMMER: 8 uur Ds. Ligtenberg.
NIEUW-BEIJERLAND: 8.15 u. Ds. Honkoop
WERKENDAM: 6.30 uur Ds. v. d. Berg.

WOENSDAG 11 AUGUSTUS.

ALBLASSERDAM: 7 uur Ds. v. d. Berg.
H. I. AMBACHT: 7.30 uur Ds. Hofman,
HILVERSUM, Langestraat 50aa: 3 uur (huw.bev.) en 7.15 uur Ds. Dorrestijn.
KLAASWAAL: 's avonds Dhr. Rijkzen.
KRUININGEN: 8 uur Ds. Fraanje.
ZEIST: 7 uur Ds. Heikoop.

DONDERDAG 12 AUGUSTUS

KAMPEN: 's avonds Dhr. Rijkzen.
TER AA: 7.30 uur Ds. Verhagen.
ZAANDAM, Kerk Hazepad: 10.15 voorm. Ds. Verhagen (huw.bev.)

VRIJDAG 13 AUGUSTUS

HOOFDDORP: 8 uur Ds. Lamain.

Frankeering bij
abonnement
Rhenen

Mededeelingsblad der
Geref. Gemeenten
Utrechtsche straatweg 149
Rhenen

Den heer J. de Boer,
Lorentzweg 91,
HILVERSUM.